

teletek.

nyenszék,
rré teszi,
nytársaság
Özv. Flei-
nagybecs-
ellen 900
folytatott
rehajtató-
nagybecs-
-ból álló
ékpénztár
öve eléré-
korona 60
Gimpel
korona 73
kiegyenli-

kir 10r-
ki 2888.
54. hrsz.
a rajta
itt 1442
május hó
órájakor
földszint
verésen
adás alá

ási áron
verésre
kiáltási
verésen

leszállí-
abb árt
t az ár-

a kincs-
ni nem
letenni
odik be-
rlevelek
apesten
vetkeze-
c. alap-
kezet a
ngatlan
melyben
a bánat-
natpénz
vi hat-
ole nap
sszeget

bbi ár-
kikiál-
agy az
kelt m.
jelölt
küldött
X. t. c.
a bíró-
ól kiál-
a vevő
szaléka
általa
egészi-
mentett
sitésé-
etenni.
tségé-
n kívül
adó ár-

ki sem
más is
letőleg
erő ál-
ez az
előbbi

ontjai
nysszék
bláján
megte-

ius hó
k.
egyző.

et
zól a
ál
vatah.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zapolya-u. 1.,
hova a lap szellemi részét illető
minden közl-meny intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya u. 1.
hova a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők

***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K
Félévre ——— 12 K
Negyedévre ——— 6 K
Egy hóra ——— 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor *****

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 99. szám.

Szerda, április 30.

A Torontálvármegyei Nemzeti Munkapárt
Elnökségétől.

Meghívó.

A torontálmegyei nemzeti munkapárt
f. évi május hó 3-ikán délelőtt 10 órai kez-
dettel Nagybecskereken, a Kaszinó kert-
helyiségeiben

KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a párt tagjai tisztelettel meg-
hivatnak.

Tárgysorozat:

1. A politikai helyzet megbeszélése.
  2. Esetleges indítványok.
- Nagybecskerek, 1913. évi április hó
20-ikán.

Hazafias üdvözléttel

Kaufmann István   **Tallian Béla**
titkár   vbtt., elnök.

A vármegye közállapotai.

Az alispán jelentése a tavaszi közgyü-
léshez.

Nagybecskerek, ápril. 30.

Torontálvármegye alispánja szokás
szerint terjedelmes és minden részletre
kiterjedő gondos jelentéssel számol be a
májusi tavaszi közgyűlésnek a vármegye
közállapotairól a múlt évi októbertől ez
évi március végéig terjedő időszakban.

A jelentés adatai annyira közérde-
kűek, hogy a vármegye közönségének szé-
lesebb körben is meg kell ismernie s azért
bő kivonatban itt ismertetjük az alispán
jelentését:

A gazdasági állapot.

Az alispán a vármegye gazdasági ál-
latának ismertetésével kezdi a jelentést
s erre vonatkozólag ezeket mondja:

Az időjárás vármegyénkben az ősz-
szel rendkívül csapadékdús volt, minek
következtében az őszi munkálatok nagy
nehézségekbe ütköztek; nevezetesen a
tengeritörés, valamint a cukorrépa kisé-
dése és elszállítása csak nehezen és kése-
delmesen volt eszközölhető. A sok esőzések
miatt a gazdák az őszi buza egy részét nem
tudták elvetni s a tavaszi vetések alá is
csak részben tudták a talajt előkészíteni.
A tél egynéhány nap kivételével enyhe
volt. Március hó mindjárt az elején a
tavasz egész szépségével köszöntött reánk,
minek folytán a tavaszi munkák korán
megkezdődhetők voltak, a gyenge őszi ve-
tések pedig jótékony fejlődésnek indul-
hattak. Elemi csapások az elmúlt időszak
alatt nem fordultak elő. Vármegyénkben
a múlt évben a gabonatermés általában
véve kielégítő volt, azonban a rendkívül
sok esőzés az asztagolást és eséplést igen
megnehezítette, igen sok gabona kicsirá-
zott. A kapás növények általában nagy
termést adtak. Az idej terméskilátás az
ősziakra nézve csak közepesnek mond-
ható, mert az ősziak későn és csak rész-
ben voltak elvethetők, a tavaszakra nézve
ezidő szerint még nem lehet nyilatkozni,
mivel azok még részben el sem lettek
vetve. A szőlők állása ezidő szerint nem

jó, miután a közelmúlt napokban előfor-
dult havazások és fagy azokban előrelát-
hatólag nagy kárt tett. 1912. évi október
hó 1-től a mai napig a vármegye terüle-
tén agrár szocialisztikus mozgalmak és
sztrájkok nem fordultak elő.

A megyei gazdasági egyesület műkö-
dését a jelentés a következőkben fog-
lalja össze:

Azt az akciót, melyet a tenyész-
szarvasmarha anyag kiosztása terén éve-
ken át folytatott az egyesület s melynek
gyümölcse a manapság már virágzó né-
pies szarvasmarhatenyésztés, az 1912.
évben mérsékelni kellett. Ennek oka egy-
részt azon körülményben rejlik, hogy oly
rendkívüli nagy munkaanyag halmozód-
ott össze az előző években a kiosztott
tenyésztelének kölcsöneinek törlesztési
körüli, hogy az egysúly megbillentése
nékül e terén nagyobb szabású új munká-
latra nem vállalkozhatott az egyesület.
de másrészt pedig az uralgó pénzügyi
viszonyok sem engedték meg, hogy e te-
kintetben újabb akciót indítson meg.
Szarvasmarhatenyésztésünk színvonalá-
nak emelése céljából a kiváló tenyésztehe-
neknek és üszöknök Sweiczból való im-
portálását az 1912. évben sem hagyhatta
az egyesület el. Nem hozott be ugyan oly
tekintélyes számú tenyészanyagot, mint
például az 1911. évben, de mégis impor-
tált az elmúlt évben is összesen 60 darab-
ot. Hogy a magántenyésztőknek és a
községeknek a tenyészbikák eladását, il-
letőleg beszerzését megkönnyítse, tenyész-
bikavasárt, a Sweiczból importált tehe-
nek után származott tenyészbikákra pe-
dig tenyészbika-aukciót rendezett az
egyesület. Szarvasmarhadíjazást tartott
az egyesület: Kisöszön, Szécsányon,
Zichyfalván és Torontáloroszin.

A lótenyésztés fejlesztésének ügyét
elsősorban a fedeztetési állomások beosz-
tása körüli munkálatokkal s azokra való
felügyelettel szolgálta az egyesület, má-
sodsorban pedig azért, hogy azon köz-
ségeknek, melyekben fedeztetési állomást
az állami ménék aránylag csekély szá-
mánál fogva nem lehetett létesíteni, te-
nyézméneket szerzett be. Lódijazásokat
tartott az egyesület Kisöszön, Szécsány-
nyon, Zichyfalván és Torontáloroszin. A
nagykikindai agarász- és lovasgyűlet
nagykikindai löversenyét 800 korona,
nagybecskereki ügetőversenyét pedig 400
korona adományozásával támogatta az
egyesület.

A sertéstenyésztés terén a megválto-
zott viszonyoknál fogva csak azon köl-
csönök esedékes törlesztésének hivatalos
helyiségében való lebonyolítására szorit-
kozott az egyesület, mely kölcsönök az
1911. évben általa kiosztott 179 darab
tenyészkoeca kiosztásából kifolyólag áll
fent.

A méhészetet méhészeti eszközök kiesz-
közlése és adományozása által, továbbá
Nagy János méhészeti szaktanár által
tartott előadások rendezésével és a
Nagyjécsán rendezett kaptárkészítő tan-
folyam révén szolgálta az egyesület.

Halastavak létesítése érdekében az
egyesület propagandát fejtett ki, továbbá
Felsőaradiban egy hatvan holdas köntés-
nek benépesítésére a miniszteriumtól in-
gyenes halikrát eszközölt ki.

Tenyészbaromfivásárt tartot az
egyesület Nagybecskereken. Ez volt az
egyesületnek XIV. tenyészbaromfivásárja.

A házinyultenyésztésnek tenyésznyu-
lak kieszközlése és kiosztása révén adott
az egyesület lendületet.

Az egyesület 50 községben 50 kisbir-
tokossal műtrágyázási kísérleteket végez-
tetett. 9 községben 123 kisbirtokossal ten-
gerimivelési és fajtakísérleteket végezte-
tetett az egyesület. Az összes tengeriter-
mesztési kísérleteket Szauer Mátyás
egyesületi előadó vezette s minden egyes
helyen ő gyakorolta a személyes felügye-
letet is. A kísérletek eredményéről az
egyesület közgyűlésével kapcsolatosan ten-
gerikiállítás rendezett.

Tartott az egyesület számos előadást
a többtermelés érdekében, valamint más
tárgyakról, rendezett gazdasági szaktan-
folyamokat, háziipari tanfolyamokat, ta-
nulmányutakat külföldre, szétosztott
nagy mennyiségű gyümölcsfát stb.

A vármegye főispánjának megkere-
sésére, birtokosok és gazdakörök előter-
jesztési alapján, 8 gazdasági eselédet és
8 gazdasági munkást hozott az egyesület
megjuttalmazásra javaslatba, kiknek mind-
egyikét a földművelésügyi miniszter
100—100 korona pénzádománnyal és
egy-egy diszes oklevéllel tüntette ki. Ezen-
felül az egyesület 7 gazdasági eselédnek
és 4 gazdasági munkásnak 50—50 korona
jutalmat adományozott. Ezen az egyesület
által megjutalmazottakat a földművelés-
ügyi miniszter szintén diszes oklevéllel
tüntette ki.

A munkásházak.

Szól ezután a jelentés a munkásház-
akról. Az 1912. év végén és folyó év ele-
jén benépesítették a következő mezőgaz-
dasági munkásházak: Ferencszálláson 10,
Pusztakereszturon 12, Szanádon 10, Oke-
reszturon 20, Csószteleken 21, Magyar-
csernyén 15, Torontálkeresztessen 15. Fo-
lyamatban vannak továbbá Magyarcser-
nyén 26, Torontálkeresztessen 10 munká-
ház építésének befejezési munkálatai. Az
1913. évre engedélyezett házak közül ne-
vezetesen: Porgányon 15, Kübekházán
15, Egyházaskéren 15, Klárafalván 20,
Bolgártelepen 10, Beregszónémetin 10,
Gyéren 15, Dóczon 10, Oroszlámason 12,
Ernöházán 10, Lázárföldön 12 ház építése
folyamatba tetetett. Ezek benépesítése
1913 november hó 1-re várható. Az eddig
benépesített 550 ház birtokosa részéről tel-
jesített fizetésekben jelentékenyebb hiá-
nyok nem jelentkeztek. Kilakoltatás szük-
sége egy esetben fordult elő.

A közegészség.

A vármegye közegészségügyi viszo-
nyairól a lefolyt időszakban a követke-
zőket jelenti az alispán:

1. A vármegye közegészségügyi álla-
pota 1912. évi október hó 1-től 1913. év
március hó végéig eléggé kedvező volt.
2. Ezen időszak alatt a hevenyfertőző
betegségek közül vörheny, hasihagymáz,
difteritisz, kanyaró, hökhurut, járványos
fültőmirigylob és bárányhimlő betegedési
esetek léptek fel szóróványosan és enyhe le-
folyással: Törökkanizsa, Istvánvölgy, Do-
lova, Teremi, Beodra, Felsőttebe, Lovrin,
Nagygáj, Szentjános, Németcsernye,
Aracs, Csátád, Kistószeg, Tamaslaka és
Párdány községekben, valamint Nagybecs-
kerek, Nagyikinda rendezett tanácsu vá-
rosokban.
3. Jelenti továbbá, hogy a vármegyei
közkórházak jó állapotban vannak és a
fent említett időszak alatt betegforgalmuk

Műterem áthelyezés. Telefonszám 263.

Ezton értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **ujjonnan épített és legmodernebbül felszerelt fényképészeti műtermemet**

Korona-utca 3. sz. alá (dr. Guttmann-féle ház) helyeztem át és **előző hó 20-án, vasárnap megnyitottam.**

A közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

Oroszy Lajos.

— tekintettel a téli időszakra — némi emelkedést mutatott.

Az állategészségügy.

A vármegyei állategészségügyi viszonyok a következők voltak:

Torontalvármegye állategészségügyi viszonya 1912. év október hó 1-től 1913 március hó végéig terjedő időszakban nem volt kedvező, mert ezen időben különösen a takonykór, léptene, sertésvész és veszettség nagyobb mérvben lépett fel. A takonykór irtásánál a kívánt eredményt nem érték el, mivel a beteg állatok tulajdonosai a betegséget rendszerint későn, amidőn már a többi lovai is megfertőztették, jelentették be. A betegség legtöbb esetben a tavaszi állatvizsgálatok vagy állatvásárok ellenőrzése alkalmával nyert megállapítást. Legnagyobb mérvben Kuman községe volt fertőzve, hol az elmúlt fél évben 90 drb ló irtatott ki takonykór miatt, összesen pedig 32 község volt fertőzve.

A lépfene, mely leginkább árteres, mocsáros legelőkön tartott, vagy ily területekről származó takarmánnyal etetett szarvasmarhák között lépett fel, lefolyásában kedvezőtlen volt. Ezen betegség ellen igénybe vett védőoltások jó eredménnyel jártak; több esetben súlyos lépfenés tünetek között megbetegedett állatokon szérum befecskendezésére pár óra múlva javulás és teljes gyógyulás állott be. Azon célból, hogy a védőoltásokat a vármegye területén levő szegényebb sorsu gazdák is igénybe vehessék, a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 2500 drb állat ojtására szükséges anyagot díjmentesen adott. A vármegye területén fertőzve volt 31 község (12 községgel kevesebb, mint mult év hasonló időszakában).

A sertésvész 31 községben nyert megállapítást; lefolyása legtöbbször kedvezőtlen eredményű volt. Az igénybe vett védőoltások nem jártak kedvező eredménnyel, ami annak is tulajdonítható, hogy a gazdák a védő- vagy gyógyítóoltásokat rendszerint akkor veszik igénybe, midőn a fertőzés már nagyobb mérvű és az elhullások is gyakoribbak; ily esetekben pedig tudvalevőleg a szérumos oltásoknak nincs eredményük.

Az ebveszettség 32 községben rendszerint kóbor kutyákon lett megállapítva. Nagyobb mérvben Nagykikinda r. t. város volt fertőzve, ahol a veszettség járványos jellegű volt.

Nagyobb mérvben, de lefolyásában kedvező eredménnyel került észlelés alá a rühkór, sertésorbáné, ivarszervi hólyagos kiütés és a juhhimlő, mindannyiszor szórványos alakban.

Az utak.

A vármegyei utügyeket illetőleg jelenti az alispán, hogy a kiépített főrvényhatósági közutak hossza 536.042 km., a kiépítetlen pedig 124.906 km., mely időszakban a trvh. úthálózatba átvett törzsudvarnok—zsombolyai közut hossza már befoglaltatik. A trvh. közutak kiépített szakaszai a szóban forgó időszak alatt általában megfelelő jókarban voltak, bár az uralkodott állandó esős időjárás és a cukorrépaszállítással járó fokozott forgalom egyes szakaszokat erősen megromgált. A kiépítetlen szakaszok az esőzések idején nehezen voltak járhatók. Beágyaztatott összesen 2427 köbméter kavics. Nagyobb költséggel járó építési munkák a szóban forgó időszak alatt nem voltak folyamatban. Jelentem továbbá, hogy az állami beruházási hitel terhére eredetileg engedélyezett munkák pedig már teljesen befejeztettek.

A pótdadók.

A vármegyei pótdadók százaléka 1913. évre összesen 6 és fél százalék és pedig:

A 2 és félmillió kölcsön-alapra engedélyezett 2%.

A vármegyei tisztai nyugdíj-alapra 1%.

A házi pénztárt segélyező alapra 1%.

Közegészségügyi, emberbaráti és selejtezési költségekre 1%.

A megyei kórház-alapra fél %.
A rendelkezési alapra fél %.
A közgazdasági és kulturális alapra fél %.
Megemlékezik itt a jelentés arról, hogy a mult esztendő kivételesen súlyos helyzetet teremtett a pénzpiacokon. Szeretelen drágaság állott elő, amely az általános kedvezőtlen gazdasági helyzetet még inkább súlyosbította.

A kivándorlás.

Az alispán jelentését a kivándorlásról végzi s a kivándorlás és visszavándorlás arányszámait hónaponként kimutatva a következőkben közli:

1912-ik év: Kivándorolt október hónapban 393, november hónapban 483, december hónapban 244 egyén. Visszavándorolt október hónapban 173, november hónapban 117, december hónapban 190 egyén.

1913. év: Kivándorolt január hónapban 116, február hónapban 128, március hónapban 169 egyén. Visszavándorolt január hónapban 102, február hónapban 78, március hónapban 92 egyén.

HIREK.

Május elseje.

— ápril. 30.

Igen, oh igen május elseje! Holnap itt van a szép május elseje! A szépség és borzalom keveréke. Mert van benne május és van benne elseje.

A költő azt mondja: virágfakadás, zsendülés, gyöngyvirág, orgona, illat verőfény stb.

A riporter azt mondja: már a kora reggeli órákban stb.

A kávéházi eszkimó azt mondja: egy kicsit alszunk, aztán lesz pénzünk, azután egy kicsit nem alszunk és megint nem lesz pénzünk.

A nyári vendéglős azt mondja: az egész inventár terítékre!

A háziur azt mondja: házbér.

A lakó azt mondja: istennyila!

Szóval a vélemények és fogalmak nagyon eltérők május elsejéről. De abban mindenki megegyezik, hogy május elsején ki kell randulni. A legfontosabb kérdés tehát ma az, hogyan töltsd az ember május elsejét. Erre kíván baráti tanácsot és utbaigazítást adni a következő tablázat:

ÖRAREND MÁJUS ELSEJÉRE.

Reggel 4 órákor: A nap elkezd virradni. — A várost ébresztő zenekarok és lumpok járják be. — A vekker megszólal.

— A családapát felköltik a gyerekei.

— Föl! Föl! Május elseje!

A családapa felkölti a feleségét:

— Föl! Föl! Május elseje!

Főkelnek. Rohannak. Öltözködnek. Kirándulnak.

Reggel 4 óra 30 perckor: A kapu előtt szemeteskosci zöld galyakkal.

A család ujjong:

— Nini a szemetes! Nini a zöld galyak! Eljen a május.

— Apa! Add ide nekem azt a zöld galyat — mondja a gyerek.

Apa fölmászik a szemeteskoscira. Apa beleesik a szemeteskosciba. Anva elájul. Gyermek ujjonganak: Eljen a május!

Reggel 4 óra 40 perckor: Apát kitisztítani! Vissza a lakásba! Apát kicsalád benzinnel kitisztítja. Apa mellett nem lehet állni a szagtól. El a zöldbe — mond az anya. Ott nem lesz szaga.

— Hopp! Az elemőzsia! — kiált az apa kitisztítva és megtalálja az otthon felejtett elemőzsiát.

— Még jó, hogy beleestem a szemeteskosciba, mert különben itthon hagytuk volna az uzsonnát.

Reggel 5 órákor: Öröm-család el a zöldbe. Anya sikolt.

VILLANYOS ÚZFÜRDŐK

NEURASTHENIA, HYSTERIA STB. IDEG-BÁNTALMAK ELLE ALKALMAZATNAK

Dr. HEINERMAN SANATORIUMÁBAN.

134 - x.1

— Hol van Árpádka?

Árpádka nincs sehol. Miért nincs sehol Árpádka? Mert mialatt apát kitisztították, ő mászott fel zöld galyért a szemetes koscira s mivel atyja természetét örökölte, ő is beleesett a szemeteskosciba. Am őt el is vitte a szemetes kosci.

— Nem baj! — mond az apa. — Mi gyalog megyünk. A zöldben majd találkozunk.

Reggel 5 óra 10 perckor: Ki a ligetbe. Öröm-család elindul. Anya asztmától szuszog. Apa biztatja. Vilmoska üvölt:

— Vissza! Vissza! Gyorsan!

— Miért? — kérdi apa.

Vilmoska fülébe sugja.

— Nem baj . . . Majd kint a zöldben, az erdőben . . . Addig várj . . .

— Várok — mondja Vilmoska.

A legközelebbi saroknál azonban nem vár. Öröm-család visszafordul. Vilmoska benzinnel kitisztítva lesz. Vilmoska mellett nem lehet állni.

— El a zöldbe — mond az anya — Vilmoskát szellőztetni.

Reggel 5 óra 40 perckor: Apa most már koscira ülteti Öröm-családot, mert elkéstek. A bakon Vilmoska pántlikás kalapját fujdogálja a szél. Kalap leesik.

— A menykő üssön belé — mond az apa.

És leszáll a kalapért. A kosci ezalatt Öröm-családdal elrobog. Apa a kosci után rohan.

Reggel 6 órákor. Találkozás az erdőben.

Árpádka fölmászik egy fára, ahonnan azután érett gyümölcsként lehull. Árpádka ordít, mindenki nem a fejét tapogatja.

— Jól kezdődik a május elseje — mond az apa.

Reggel 7 órákor. Öröm-család reggelizik a fűben. Minden rendben van. Öröm-család ujjong.

— Jaj — mond Vilmoska — hernyót nyeltem!

Vilmoska fejét fogják.

— A hátát ütögesd — mondja az apának, nyanya.

Ütögetik. Vilmoska jobban lesz, de bög.

— Vilmoska! Frászka! Göreske! Ne ordíts — mond az apa — kapsz luftballont.

Vilmoska kap. Árpádka üvölt: nekem is! — Árpádka is kap. Minden rendben van. Öröm-család tovább kirándul.

Reggel 8 órákor: Apa fűben alszik, szivarral a kezében. Anya horgol és asztmától szuszog. Árpádka Vilmoska fülébe homokot rak . . . Csendélet . . . Öröm-család élvez.

Reggel 8 óra 15 perckor. Apa fűben meggyullad . . .

— Víz! Víz! — mond az anya.

Gyerekek apához rohannak és nézik a tüzijátékot . . . Árpádka nagyon közel megy, mitől luftballonja felrobban és a haja lepörkölődik.

— Segítség, segítség! — mond az anya és elterül a fűben.

Csődület. A rendőrség és az orvosok rövid néhány óra múlva megérkeznek.

Reggel 9 órákor: Öröm-család a kórházban élvez.

(Ezután május 2-ika következik.)

Moziberendezések!

motorokat és dinamogépeket a legolcsóbb áron adok el, valamint teljes estét kitöltő és fényes számokból összeállított műsorokat a legolcsóbb díjak mellett adok kölcsönbe más vállalatoknak. — Az e szakmába vágó mindenféle javításokat a legpontosabban és legelőnyösebb feltételek mellett eszközölöm.

Tisztelettel **Geiduschek Ignác,**

okl. villanymérnök, a nagybecskereki városi mozi igazgatója.

— **A májusi ájtatosságok.** Mária hónapját a katolikus egyház ünnepi ájtatosságokkal üli meg. Minden nap ájtatosságok vannak a templomban s az első májusi ájtatosság holnap este 6 órakor lesz.

A májusi ájtatosságoknál úgy mint minden évben, az idén is közre fognak működni a különböző intézeti énekkarok és pedig: minden vasárnap, kedden és csütörtökön az egyházi énekkar, minden hétfőn a Messinger-intézet énekkara, minden pénteken a főgimnázium énekkara, minden szerdán a zárdaintézeti növendékek énekkara és minden szombaton a kereskedelmi iskola kongregációjának ének- és zenekara. Ezekon kívül a filharmóniai egyesület, valamint a helybeli műkedvelők is kilátásba helyezték szíves közreműködésüket.

A májusi ájtatosságokat minden nap a plébánia-templomban d. u. 6 órakor, a zárdatemplomban pedig délután 5 órakor tartják.

— **Esküvő.** Perl Mihály, a nagybecskereki felső kereskedelmi iskola tanára ma kötött házasságot Zalaegerszegen Rechnitz Mariska, állami tanító-nővel, Rechnitz zalamegyei főorvos leányával.

— **Nagybecskereki vasutasok előléptetése.** A májusi előléptetések alkalmával a nagybecskereki vasuti tisztviselők sorában a következő előléptetések történtek: Kálmán Mihály osztálymérnök a VII-ik fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatából a 2-ik fizetési fokozatba, Mecher Antal hivatalnok, a becskereki állomás leadási pénztárosa és Lovas János hivatalnok, a bégaparti pályudvar oktató-tisztje a IX. fiz. osztály 3-ik fokozatából a 2-ik fokozatba lépett elő.

— **Felhívás Torontálmege segédjegyzői karához.** A következő felhívás közzétételére kértek föl bennünket:

Kedves kartársaim! Torontálmege jegyzői egyletének 1911. évi június hó 10-ikén hozott határozata folytán ma már Torontálvármegyében majdnem valamennyi jegyző 2400 kor., segédjegyző 1600 kor. fizetést, megfelelő korpótlékot és lakpénzt élvez. Ez a fizetésemelés a segédjegyzőkre nézve igen nagy haladást jelentett az eddigi nyomoruságos 1000 koronás fizetéssel szemben. Mindamellet azt tapasztaltam, hogy a segédjegyzők közül csak néhányan vagyunk tagjai az egyesületnek. Ez az eljárásunk elítélendő! Felkérlek benneteket, lépjete be valamennyien a jegyzői egyesületbe s folyó évi május hó 4-ikén megtartandó jegyzői közgyűlésen valamennyien vegyetek részt, hogy ezáltal is lerőjjük halánkat a jegyzői egysült iránt s biztossítsuk magunknak a jövőre nézve is a jegyzői egyesület támogatását. Kevedobrán, 1913. évi április hó 28-ikán. Nádaszky T. György segédjegyző.

— **A filharmónia hangversenye.** A nagybecskereki filharmóniai társulat, mint már több ízben jeleztük, holnap, május 1-én az itt működő színházi zenekar közreműködésével Wagner-hangversenyt rendez a kaszinóban. A hangverseny iránt, melyre a társulat már hónapok óta nagy apparátussal készült, általános érdeklődés nyilvánul meg városszerte s a kitünően és változatosan összeállított műsor után ítélve, bizonyára kellemes és művészi élvezetben lesz része a zenekedvelő közönségnek. A hangverseny jövedelmét a tár-

sulat az országos zenész nyugdíj-egylet javára juttatja. A hangverseny kezdete este 9 órakor lesz, utána pedig tánc, melyhez a zenét a színházi zenekar szolgáltatja.

— **Uj gabonacég.** Balla Vilmos, a Pesti Hirlap munkatársa és Samek Samu, — mindkettő elismert szaktekintély a gabonakereskedelemben — Balla Vilmos és Samek bejegyzett cég alatt Budapesten (V., Vécsey-u. 3.) bizonyos üzletet nyitott.

— **A munkások májusi ünnepe.** Az ébredő természet tavaszának szimbólikus ünnepét, május 1-ét a nagybecskereki munkásság is megünnepli. Ez alkalmából a holnapi általános munkaszünet napján délelőtt 10 órakor népgyűlés lesz az Ellmer-féle vendéglőben. Délután fél 2 órakor gyülekezés a Három Koronához címzett vendéglő előtt s onnan menetben indulnak ki a Német-, Aradáci-, Hunyadi-, Szerb templom utcákon át a kincstári erdőbe, ahol népmulatságot rendeznek. A nagybecskereki rendőrkapitányság engedélyezte a népgyűlést és a felvonulást is s csak arra figyelmeztette az ünnepség rendezőit, hogy a rendre ügyeljenek s a tüntetéstől tartózkodjanak.

— **Kedvezményes vasuti jegy a tavaszi vásárra.** A jövő hó 7—13 között Budapesten megtartandó Tavaszi Vásár alkalmával különböző kongresszusok lesznek. A résztvevők számára a kereskedelmiügyi miniszter kedvezményes vasuti jegyet engedélyezett a Máv. vonalain. A kedvezmény abban áll, hogy III. osztályu jeggyel a II. osztályon lehet utazni. Azok a kereskedők és iparosok, akik a kedvezményt igénybe óhajtják venni, forduljanak legkésőbb folyó hó 27-ikéig a temesvári kereskedelmi és iparkamarához, mely részükre a kedvezményes jegyre szóló utalványt készséggel kieszközli. Azok, akik eme határidő lejártá után szándékoznak jegyutalványt szerezni, ezt közvetlenül a Tavaszi Vásár irodájában (Budapest, IV., Irányi-utca 21.) kérjék. Az utalványért, mely névre szól, 55 fillér kiállítás illeték és a postabélyeg fizetendő. A temesvári kereskedelmi és iparkamara erről azzal értesíti az érdekelteket, hogy a jegyutalványok a visszautazásra csak akkor érvényesek, ha azok a Tavaszi Vásár irodájában a visszautazás előtt beélyegeztetnek.

— **A vagonhiányból eredő károk megelőzése.** Az őszzel várható tömeges áru- és terményszállítás, továbbá a Máv. folyamatban levő beruházási munkálataihoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegekben való szállítása a vasut teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogja igénybe venni, hogy a kocsihány aligha lesz elkerülhető. A kocsihányból eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkentése érdekében a temesvári kereskedelmi és iparkamara már most figyelmezteti az érdekelteket, hogy a szállítási időhöz nem kötött tömegárut (épület- és tüzfifa, szén, só, érc, kavics, kő stb.) zömét még a tavaszi és nyári hónapokban, mindenesetre azonban az erősebb őszi forgalom beállta előtt, augusztus hó végéig lehetőleg elszállítsák.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Május 3. Tavaszi rendes közgyűlés.

Május 4. A jegyzőegylet közgyűlése.

Színház.

** **Az Éva új szereposztással.** Tegnap este a színtársulat kiváló baritonistájának, Váradi Mártonnak jutalomjátékaul új szereposztással Lehár operettjét, az Évát adták a színházban. Sajnos, a színház tátongett az ürességtől, pedig nemcsak a kitünő énekes, de maga az új szereposztás is megérdemelte volna a közönség érdeklődését. Flaubert Octávót ugyanis, amelyet eddig Szécsi Ferenc játszott, tegnap este Váradi Márton játszotta, míg Dagobertet, Váradi Izsó szerepét Szécsi Ferenc adta. És ez a szereposztás nagy előnyére vált a darabnak, mert Váradi Márton kitünő énekevel teljes mértékben érvényesítette Flaubert énekszámait, míg Szécsi Ferenc játékaul új színt kölcsönzött Dagobert szerepének s azonkívül az énekszámok itt is jobban érvényesültek. A többi szereplők közül Kiss Cecil és Kerényi Irén ezuttal is kifogástalanok voltak, az egész előadás azonban meglehetősen fáradtan ment, de a kedvetlenséget bizony igazolta a szomorú nézőtér, amely még soha olyan üres nem volt, mint tegnap.

Törvényték.

§ **Ujévi közzöntőért tizennégy napi fogház.** Deffert Ferenc náköfalvai gazdálkodó 1910. év december 31-ikén az Unser Blatt című lapban verses ujévi felközzöntőt irt a községi előljáróságra, melyben a többek között Holzinger Lajos községi jegyzőt sértegette. A jegyző följelentésére nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés miatt indult meg az eljárás. A szegedi törvényték esküdt-bírósa tegnap tárgyalta ezt a sajtópört. Deffert ügyvédje útján kérte a valódiság bizonyítását, amelyet, mivel a jegyző sem ellenezte, a bíróság közérdek címen el is rendelt. Deffert persze a bizonyítás során sem tudta igazolni vádjait, mire az esküdttek bünösnek mondották ki. Az esküdttek verdiktje alapján a bíróság Deffert tizennégy napi fogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Ultimátum Montenegrónak.

Az utolsó órában. — A monarchia ultimátuma Montenegróhoz. — **Kihallgatások a nem tárgyal tovább.** — **Kihallgatások a királynál.** — **Németország mellettünk.** **Montenegró készülődései.** — **A bécsi lakosság tüntet a háboru mellett.** — **Nagy áresés a tőzsdén.**

Budapest, ápril. 30. (A „Torontal” eredeti távirata.) Valósággal csak órák választanak el attól, hogy a monarchia fegyveres erővel lépjen föl Montenegróval szemben. A monarchia most már a Skutari-ügyben nem tárgyal tovább a hatalmakkal sem, hanem ultimátumot küldött Montenegrónak, hogyha holnap deig nem jelenti ki, hogy Skutarit azonnal kiüríti, akkor a monarchia fegyveres erővel lép föl ellene. Hogy ennek micsoda következményei lesznek, azt fejtegetni ma meddő dolog, de bármi is következne, a monarchiának nincs más választása, mint hogy a hencegő országocskát keményen megfenyítse.

Mai jelentéseink különben a következők:

Figyelmeztetés.

Felkérem tisztelettel b. vevőimet, hogy nálam levő **adósságaikat** 8 napon belül üzletemben kiegyenlíteni sziveskedjenek, mivel **üzletemet az itteni téren 4 héten belül feloszlatom.**

Teljes tisztelettel

JÓNÁSZ BERTALAN.

Az utolsó órában. — A monarchia ultimátumot intézett Montenegróhoz.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A döntés megtörtént. Berchtold gróf külügyminiszter táviratilag utasította Giessel báró cettinjei követünket, hogy a mai nap folyamán adja át Ausztria-Magyarország ultimátumát a montenegrói kormánynak. A követ azt az utasítást kapta, szólítsa föl a montenegrói kormányt, hogy nyilatkozzék a csütörtök délután Londonban összeülő nagyköveti konferencia összeülése előtt arra nézve, hajlandó-e Skutarit azonnal kiüríteni, mert ha ezt nem teszi, a monarchia fegyveres erővel kényszeríti erre. A fölszólítás ultimátumnak tekintendő. Ha Montenegró a fölszólításra kitérő választ adna, a monarchia katonai akciójáról rövid jelentést tesz a hatalmaknak Londonban.

Monarchiánk nem tárgyal tovább.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A csütörtökön összeülő londoni reunió, az az álláspontja a monarchiának, hogy Skutari kérdésének tárgyalásában már nem vesz részt s ezt holnap Sir Edward Grey utján bejelenti a konferenciának.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Berchtold gróf külügyminiszter az éjjel körtáviratot intézett a hatalmak külügyi kormányaihoz, amelyben összefoglalja a Skutari problémát s kifejti a monarchia álláspontját. A külügyi kormány kritizálja a nagyköveti reunió utolsó tárgyalásait és határozatait s kifejti azokat a körülményeket, amelyek Ausztria-Magyarországot arra készítik, hogy Montenegró ellen hathatós rendszabályokhoz nyuljon.

**Kihallgatások a királynál.
Katonai tanácskozások.**

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király ma délután 1 órára kihallgatásra rendelte magához Berchtold gróf külügyminisztert. Utána Krobatin hadügyminiszter és Conrad vezérkari főnök fognak kihallgatásra a király elé járulni. A kihallgatásokat Ferenc Ferdinánd trónörökös elnöklésével katonai tanácskozás fogja követni, majd pedig a tanácskozás után Ferenc Ferdinánd trónörökös megy Schönbrunba kihallgatásra a királyhoz.

*Csak azoknak a
cigarettaizóknak
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel
többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér

70 " 12 "

100-ból 1000 hüvely 70 "

*Orvosi tanácsra a hüvelyek
s lapocskák bronx-és szinnyomás
valamint szivadékj. ügynevezett
sombriótól vannak, de minden
lapocskában s hüvelyben benne
van viznyomással a "ajegy"
és a gyáros aláírása "Modiano"*

Főraktár: Strelinger Márk m. kir. dohány-
nagyruhádjában.

Németország mellettünk.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: **Illetékes helyről megállapítják, hogy Németország külpolitikájának vezetői teljesen egyetértenek a bécsi külügyi kormánnyal arra nézve, hogy nemcsak a monarchia tekintélye, de létérdeke is kockáztatva van, ha nem nyul fegyverhez.**

Montenegro készülődései.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Cattaróból sürgönyzik: A montenegrói kormány 15 ezer főnyi sereget összpontosított Antivariba s mindennap új csapatokat várnak. Antivarit és környékét védelmi helyzetbe hozták s ágyukkal és löszerekkel szerelték föl a pozíciókat.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Cattaróból sürgönyzik, a Nyegus felé vezető országúton ágyukat vontatnak a montenegróiak s a Cattaró körüli hegyláncokat erősen megszállta a montenegrói katonaság.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Tekintettel Cattaró exponált helyzetére és arra, hogy a város fölött a montenegróiak tüzéséget helyeztek el, a város védelmére a legszélesebb körű óvintézkedéseket tették meg. Katonai köröknek az a véleménye, hogy mielőtt a monarchia tüzésége akcióba lép, hamarosan elnémitja a montenegrói tüzéséget.

**A bécsi lakosság tüntetése
a háboru mellett.**

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A bécsi lakosság háborús kedve, zajos tüntetésben nyilvánul meg. A kávéházakban és vendéglőben a közönség az Eugen-dalt játszatja s lelkesen tüntet a háboru mellett. A keresztény szocialista párt vezetősége értekezletet tartott, amelyen a monarchia erélyes föllépését követelte.

Ma délelőtt a májusi előléptetések alkalmából nagyszámu tábornok és törzstiszt ment a hadügyminiszteriumba tisztelegni. A hadügyminiszterium előtt óriási néptömeg gyűlt össze, amely viharos ovációban részesítette a tiszteket.

Nagy áresés a tőzsdén.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a háborus hírekre az értékek 10-12 koronát estek. Déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 806 (-10), Osztrák Hitel 612 (-7), Koronajáradék 82.30, Jelzáloghitelbank 421 (-8), Leszámitoló Bank 500 (-10), Hazai Bank 277 (-5), Magyar Bank 537 (14.50), Rimamurányi 705 (-12), Salgótarjáni 747 (-12), Közuti Vasut 636.50 (-6), Vilamos Vasut 357 (-5).

A király Budapesten.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből illetékes forrásból jelentik, a király május elején Budapestre jön több heti tartózkodásra abban az esetben is, ha a montenegrói katonai akció nem kerülhető el. Ez esetben a király az ügyeket Budapestről fogja intézni.

Kolera Szerbiában.

Budapest, ápril. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint Nisben és Piroban mintegy 150 kolerás beteg van s az utolsó héten ezen a két helyen száznál többen haltak meg kolerában. Tegnap Belgrádban is fordult elő egy gyanus eset.

TŐZSDÉ

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	11.25
Buza (októberre)	11.86
Rozs (áprilisra)	9.74
Rozs (októberre)	9.85
Zab (áprilisra)	9.84
Zab (októberre)	8.86
Tengeri (májusra)	8.20
Tengeri (júliusra)	8.36

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

**Gyógyhely és vizgyógyintézet
Eggenberg, Graz mellett.**

Megnyílik május hó 1-én.

Az összes modern fizikai gyógyeszközzel felszerelve.
Főorvos Dr. Grossmann, volt egyetemi tanársegéd.
115-14.2

**Eladó 50-60 hektó
sajáttermésű bor
Benke Nándornál
Kiskundorozsma.
A borok igen jók és nem savanyuak.**

164-3.1 Aurélháza község előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

Aurélháza község cca 2400 hold határan gyakorlandó vadászati jog 1913. évi május hó 10-én 6 (hat) évre nyilvános árverésen bérbeadatik.

Aurélháza, 1913 április 29.

Az előjáróság.

Nagykőcse község előjárósága.

770-1913. szám. 167-1

Hirdetmény.

Nagykőcse községnek mintegy 4500 hold területén a vadászati jog 1913. évi augusztus hó 1-től kezdődő hat évre folyó évi május hó 25-én d. e. 9 órakor Nagykőcse község házában nyilvános árverésen bérbeadatik.

A feltételek a jegyzői irodában betekinthetők.

Nagykőcse, 1913. évi április hó 29-én.

Községi előjáróság.

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

k i a d ó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26-x.10

Legközelebb jelenik meg

SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE**KÉT VILÁG** (egy kapitalista és egy szocialista levelei)**ÉS NEHÁNY NOVELLA**

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a 'Torontal' szerkesztőségében

142—x.42

1056—1913. tkvi sz.

169—1

Árverési hirdetés.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Sztójkov Milica, Misa, Sztefanka, Milos és Sztefana botosi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 219 kor. 14 fillér tőke s járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében, követelésének behajtása végett, a pancsovai kir. törvényszéknek és a perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén:

1. a botosi 1011. számú betétben A. + 6. sorsz. 4388. hrsz. a Kurkovača és Velika nyiva IV. Flur dülöbéli, most Schneider Ferenc telekkönyvi tulajdonán felvett 4 hold 347 □-öl szántóból a Sztójkov Emiliát illetett 1/51 rész 71 korona;

2. a botosi 154. számú betétben Sztójkov Sztefanka kiskoru és Sztójkov Milos tkvi tulajdonát képező A. I. 1. sorsz. 671. hrsz. 206 □-öl kert a beltelekben és 2. sorsz. 672. hrsz. 501. ö. i. sz. ház és 191 □-öl udvar a beltelekben egészben 300 korona;

3. ugyanezen betétben A. + 1 sorsz. 1672. hrsz. Vinográdi i. bastine do Tomaso-vača dülöbéli 975 □-öl szántó egészben 1510 korona;

4. ugyanazon betétben A. 2. sorsz. 3073. hrsz. Livade II. Flur dülöbe i 1 hold 90 □-öl szántó 230 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a 154. számú betétben A. I. 1—2. sorsz. 671. és 672. sorsz. és a + 1. sorsz. 1572. hrsz. és a + 2. sorsz. 3073. hrsz. a ingatlanok 12/72 részére C. 7. a. özv. Sztójkov Péterné szül. N. Milica javára bekebelezett szolgalmi jogot nem érinti.

Amennyiben azonban e szolgalmi joggal terhelt ingatlan a szolgalmi jog fentartásával oly árban adatnék el, mely a szolgalmi tkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából ezennel 300 koronában megállapított összeget meg nem ütné, az árverés hatálytalaná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül nyomban elárvereztetik.

Határnapul 1913. évi július hó 25. napjának délelőtt 9 órája Botos községhez tartozó kütüzeti, oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 200%-át a venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. I. M. rendelet 8-ik §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi 30. t.-c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapest székeli részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. X. t.-c. alapján alakult Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908. XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételárát két egyenlő részletben, és pedig az elsőt 15 nap

alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt, az antalfalvai kir. adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Árverési feltételek:

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követően esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

2. A vevő az ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép, de annak használata már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan használatba volna adva, csak a gazdasági év végétől.

3. A vevőnek a vételi bizonylat csak akkor fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tétetik.

4. A tulajdonjog csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból a vevő nevére bekebeleztetni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1913. évi március hó 3-án.

Cziróni s. k., kir. járásbíró.

A tésták

nagyon fontos részei az emberi táplálkozásnak. Jól elkészítve, tejet, zsírt, lisztet, tojást, cukrot tartalmaznak, vagyis az emberi szervezetnek szükséges összes tápanyagokat. Sok tekintetben felette állnak a hústelekeknek. Csak egy sajnálatos hátránya van, hogy nehezen emészthetők és hogy a gyenge gyomor — legfőképpen ismét a gyermekek — nem nagyon bírja el őket. De ez a hiányuk ma már könnyen pótolható, ha nem készítünk semmiféle téstáneműt, kuglófot, süteményt

Dr. Oetker-féle sütopor

nélkül, amit ma már tényleg követ is sok millió háziasszony. Az alkalmazása nagyon egyszerű és Dr. Oetker receptjei alapján ki van zárva minden sikertelenség.

Dr. Oetker sütopora receptekkel mindenütt kapható.

Ügyeljünk, hogy valódi Dr. OETKER-féle gyártmányt kapjunk.

80,2)—5.1

M. Kir. Államvasutak Üzletvezetősége Szeged.

11221—1913. szám.

1795—x.5

Hirdetés.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége pályázatot hirdet a vonalain legközelebb betöltésre kerülő állomásfelügyelő, raktárnok és kalauz jelölti állásokra.

Pályázhatnak oly fedhetlen előéletű magyar állampolgárok, akik 18. életévüket betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek és valamely középiskola vagy polgári iskola alsó négy osztályát, illetőleg ezekkel egyenrangú más iskolát sikerrel elvégeztek.

Azok, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, katonai igazolványukat tartoznak bemutatni.

Az állomásfelügyelő és raktárnok-jelölti állásra folyamodók az említett kellek beigazolása esetén kezdetben 2 kor. napibérrel alkalmaztatnak s az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak, azonkívül a szakvizsgálatok letétele után fokozatos napibéremelésben részesülnek, míg a kalauzjelölti állásra pályázók 3 hónapig mint segédfelelősök tartoznak szolgálatot végezni, mely idő elteltével 2 K napibér élvezete mellett kalauzjelöltté vétetnek fel, az előirt szolgálati ruhák birtokába jutnak és szolgálati utazásaik után a szabályszerű kilométer- és órapénzben részesülnek.

A pályázati kérvények 1 koronás okmánybélyeggel ellátva és eredeti okmányokkal felszerelve legkésőbb 1913. május hó 15-ikéig a magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez nyújtandók be.

Szeged, 1913. évi március hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegető, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K-ért, szintegy felöltőszövetet, turisztalónt, sejkamagart, női kosztüm: szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piscon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Nagybecskereki járás főszolgabírájától.

2731—913. szám.

163—3.2

Pályázati hirdetés.

Botos községnél üresedésben levő községi irnokai állásra, melynek javadalma 960 korona évi készpénzfizetés, pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi május hó 15-ig beadják.

Nagybecskerek, 1913. évi április hó 25.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Torontálsziget község előjáróságától.

475—1913. kig. szám.

159—3.2

Versenyárgyalási hirdetés.

Alóirt község előjárósága Torontálsziget községben építendő új iskolaépületre ezennel pályázatot hirdet.

Az építkezés legkésőbb 1913. évi szeptember hó 15-ig befejezendő.

Előirányzott költség összesen 19.230 kor. 09 fillér.

A közszállítási rendeletnek megfelelő zárt írásbeli versenyárgyalás a torontálszigeti községi előjáróság hivatalos helyiségében f. évi május hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor, az azt követő szóbeli versenyárgyalás az írásbeli ajánlatok átvizsgálata után azonnal fog megtartatni. Az írásbeli ajánlatok felbontásánál ajánlattevők vagy meghatalmazottjuk jelen lehetnek. Ajánlattevő az ajánlott összeg öt (5) százalékának megfelelő készpénz, elfogadható értékpapír vagy jóhírnevű pénzügyi betét-könyvből álló bánatpénznek megfelelően felszerelt, ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott, sértetlen borítékba helyezett és lepecsételt írásbeli ajánlatot tartozik benyújtani, melynek tartalmaznia kell ajánlattevőnek abbéli nyilatkozatát, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az ajánlatba az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatok Torontálsziget község előjáróságánál f. évi május hó 29-ik napján d. e. 9 óráig a következő felirással „Ajánlat a 475—913. számú versenyárgyalási hirdetésben kiirt iskola és tanítói lak építési munkálataira” nyújtandók be, ahol a tervrajz, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Azon pályázók, akik a szóban levő építkezési munkálatok teljesítésére forvnyes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A községi képviselőtestület fentartotta magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül a megajánlott összegre, folyó év június hó 8-ig szabadon választhatson. Ez időpontig ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Elkészett, hiányosan felszerelt ajánlatok, utóajánlatok vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Torontálszigeten, 1913. évi április hó 24.

Budur Sándor,
jegyző.

Gyurin Mita,
bíró.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT KÖZÜL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Szenzációs olcsó árak!

10.000 pár cipő

elárusítottak, amíg a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

- 1 pár erős sárpa bőrcipő . . . . .
- 1 pár finom box vagy R. chevro, fűzős vagy gombos magas . . . . .
- 1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, fűzős v. gombos magas . . . . .
- 1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben . . . . .

Ezelőtt korona	Most korona
-------------------	----------------

8 —	6 50
11 —	7 50
15 —	9 —
3 —	1 60

Női cipők:

- 1 pár finom R. chevro vagy R. box, magas fűzős vagy gombos . . . . .
- 1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas fűzős vagy gombos . . . . .
- 1 pár legdivatosabb lakcipő nagy esattal és szalaggal . . . . .
- 1 pár finom R. chevro félcipő, gombos vagy fűzős . . . . .
- 1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatosabb színekben . . . . .

11 —	7 —
14 —	9 —
9 —	5 —
7 30	6 —
3 —	1 60

Gyermek cipőcske:

- 1 pár tartós, magas bőrcipő fűzős vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban . . . . .

3 —	1 70
-----	------

Nagyobb gyermekcipők szintén csodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fazonu és kivitelű rámásvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyű belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetők be.

A meg nem felelő cipők a legszívesebben kicseréljük.

Levélbeli megrendelések a leggyorsabban eszközölköznek.

Benó Testvéreknel

ezelőtt Kokits A. F.

rövid-, divat-, játék- és cipőárúraktár — a „Pillangóhoz” — Nagybecskerek.

Ragadja meg mindenki az alkalmat és szerezze be cipőszükségletét, amíg a készlet tart, mert olcsó vásárlásról van szó.

HUNGÁRIA ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RT. BUDAPEST

Részvénytőke 6.000.000 korona.
Szervezési alap 1.200.000 kor.

Elnök: gróf Károlyi Imre. — Alelnökök:
malomszegi Elek Pál és báró Fejérvári Imre.

Elvállal tűz-, élet-, baleset-,
szavatossági-, betörésses-
lopáselleni-, üveg-, jég-
valamint állatbiztosításokat

Központi székhely: Budapest, IV.,
Károly-körút 2.

Olcsó díjak! Modern feltételek!
Kartellen kívül!

Mindennemű felvilágosítással szolgál a
főigynökség Nagybecskereken, Hunyadi-
(Fő)utca 33. sz. Telefon 165 sz.
151-63

Horgony-Syrup. Sarsaparillac
compos.
Vértisztítószer. Üvege: 3,80 és 7,50 kor.

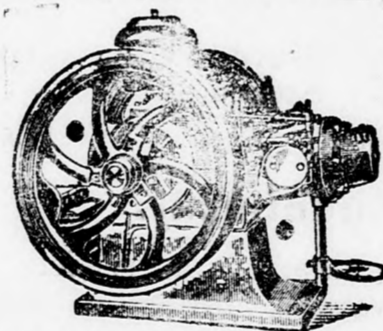
Horgony-Liniment. Capsici
compos.
A **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, kőszólyagnál stb.
Üvege: — 2, 1,40, 2 — kor.

Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.
Vérezegénységnél és éspkóránál.
Üvege: 1,40 kor.

Beszerezhetők a legtöbb
gyógyszertárban vagy közvetlenül
RICHTER dr.
az „Arany oroszlán”-szőlő szőlőprágai
(I. Elővárosi utca 5) gyógszertárából.

Magyarországon kapható:
Torók József gyógyszerárában, Budapest.

Azvilághírű
és legújabb rendszerű

TELEFON 12-76

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos
árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágo-
sítást és ingyen árjegyzéket! 12-504

Kristálytisztá, házhoz szállított

MÚJÉG

gyártja a városi közbiztonsági hivatal. ::

Métermazzája **3 K 40 f.**

Rendelhető és fizetendő a városi jöve-
déki hivatalban (Ferencz József-tér,
régli törvényszéki épület). :: ::

Megrendelhető napi egész kocka (körülbelül
12-13 kiló) és napi félkocka mennyiségben.

Félkockánál kevesebb nem szállítható.

Közelebbi tájékoztatást nyújt a városi jövedéki hivatal